

ANY II - N.º 17 NOVEMBRE 1980

la farga

BUTLLETÍ DEL CASAL DE JUBILATS SALT

Jordi Planas, Colomer Sany

ESPIGOLANT

(Foto Carme Carbó)

Ja hem passat el III Aplec. Tres anys ja que l'esforç d'unes persones fan que un dia el poble de Salt ens troven tots, evocant com fa anys, aquells diumenges al Ter, a fer les berenades, allà on molts varem aprendre a nadar, allà on la gent es coneixia i comentava les últimes xafarderies ocorregudes durant aquella setmana.

L'Aplec de Salt vol ésser això. Un retrovament amb la gent de Salt i amb la natura.

Avui "espigolem", no retalls de diaris que parlen del nostre poble, sinó unes imatges que hem de tenir presents, unes imatges en que Salt, està amb la natura i amb la lluita per ésser autènticament un poble, el nostre poble.

(Foto Carme Carbó)

(Foto Arxiu)

Any II Núm. 17
Novembre 1980
SUMARI

Espigolant.....	2
Editorial.....	3
La Vida del Casal.....	5
Petanca.....	7
Muntanya.....	9
La història de Salt.....	10 i 11
Foto-Concurs.....	13
A la taula de La Farga.....	13
Teva/Meva.....	15
El delme de Salt.....	17
La Independència en marxa.....	18
M'agrada no m'agrada.....	18
M'agrada/no m'agrada.....	18
Cagaferro.....	19
La vida amb humor.....	19

CONSELL DE REDACCIÓ

Lluís Mateu, Josep Cristòfol,
Quim Pla, Miquel Casellas, Joan
Arnau, Narcís Burch, Josep M.^a
Torras, Alfons Mateu, Eusobi
Cabezas, Martí Fita, Josep M.^a
Quintana, Guillem Terribas

DISSENY

J. Cristòfol i Guillem Terribas

PORTADA

Guanyador Concurs de dibuix
III.er Aplec

COL·LABORADORS

Luis Caritg, Gabriel Roure

ADMINISTRACIÓ: M. Casellas

PUBLICITAT: J. Cebrián

DISTRIBUCIÓ:

Joan Roig i Pitu Geli

REDACCIÓ.

Passeig Verdaguier, n.º 1
CASAL JUBILATS
SALT

IMPRESSIÓ

TIPOGRAFIA-OFFSET PAGÈS
Telèf 42 01 07 - ANGLÈS

D'aquest número de LA FARGA
se n'han imprès 1.000 exemplars

Autoritzem la reproducció dels
articles, esmentant el nom de LA
FARGA

Dipòsit Legal: GI 356-1979

editorial

EL NOSTRE APLEC NOSTRA

El poble saltenc es va reunir novament als escaients paratges del Pla de l'Estacada amb motiu del III Aplec de Salt. Tots, petits i grans, saltencs de soca-rel o nascuts en altres terres, alts i baixos, gent, en fi, de totes les capes socials, hem celebrat junts el NOSTRE Aplec.

Durant un dia hem oblidat els petits detalls, les matitzacions ideològiques, les minúcies quotidianes que ens divideixen i ensem agermanat com una gran família ben avinguda. Per unes hores hem conviscut harmoniosament. La companyia ens ha fet vibrar i l'entusiasme d'uns quants s'ha encomanat a tots.

La feina d'organitzar l'Aplec ha estat l'obra conjunta d'un grup d'Entitats de Salt, entre les quals, naturalment, el nostre Casal i les seves seccions Club Petanca Salt, Centre Excursionista Saltenc i LA FARGA. L'èxit assolit per tants, ens pertany a tots. Tots podem atribuir nos una part del lluïment, perquè tots hi hem participat d'una manera o altra: Alguns amb el seu esforç personal; els altres amb la seva presència; i també aquells que, no podent-hi venir per diverses raons, ens han adreçat paraules d'encoratjament i d'adhesió.

L'Aplec de Salt, ja consolidat plenament, representa l'expressió d'un poble fort i puixant que vol ressorgir de la massificació per tornar a adquirir la personalitat de poble.

LA FARGA, en nom de tots, us convida ja des d'ara a l'Aplec vinent. Fins l'any que vé!!

Vida del CASAL

En el propassat número de LA FARGA recollim la Festa del Jubilat de Salt i per motius d'espai no vàrem poder recollir aquestes dues instantànies, en les quals es veu la massiva participació de jubilats del nostre Casal i la gran festa que varen tenir. Aquestes fotos han estat cedides gratuïtament per fotografia EL CISNE, de la Plaça 11 de Setembre, de Salt.

CASAL DE JUBILATS SALT

Benvolgut soci:

Et convidem a l'ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA, que tindrà lloc el DISSABTE dia 20 de desembre, a les 5'30 de la tarda en primera convocatòria i a les 6 de la tarda segona convocatòria al saló d'actes del Casal.

ORDRE DEL DIA:

**LECTURA I APROVACIÓ DE L'ACTA ANTERIOR.
ESTAT DE COMPTES.
MEMÒRIA D'ACTIVITATS.
PRECS I PREGUNTES
ELECCIÓ DEL PRESIDENT.**

Salt, 20 de Novembre del 1980

LA JUNTA

Per BOLIC

CONCURS INAUGURACIÓ DEL C.P. PONT MAJOR

Ja tenim un altre Club a la Província. Això dóna gust. La nostra més cordial benvinguda al món de la Petanca, per aquest novell Club que va celebrar el seu primer Concurs el passat dia 2 de novembre.

Dels quatre primers llocs a la General de Sèniors-Juvenils, tres foren per el nostre Club, així com el tercer i quart de dones.

El primer lloc a Sèniors fou per la tripleta de Silveri, Ferran i Torras, el segon per Moliné, Cifuentes i Bartolo de Figueres i el tercer i quart per Joan Martín, Àngel Fernández, i Josep M.ª Torras, Padilla, Rosés i Nogué respectivament.

Al concurs per fèmines, la tercera i quarta plaça foren per Gamundi, Serra i Busquets, i per Carrillo, Peruga i Espinosa respectivament.

LLIGA SOCIAL

Començarà, si a Déu plau, la primera setmana de desembre. Les normes són les mateixes que les d'altres anys amb la única diferència que tothom per jugar-la té de tenir, o haver demanat la Llicència Federativa a nom del C.P. Salt. Així, doncs, aquesta Lliga serà només per els jugadors del Club Petanca Salt.

Aquesta mesura presa per la Junta Directiva del C.P. Salt pot semblar a simple vista una discriminació envers els socis que jugaven en altres Clubs. Obeeix tan sols a les queixes que han fet alguns socis i jugadors del nostre Club als qui els hi

semblava que no era just que a les competicions oficials et trobessis jugant amb una tripleta d'un altre Club contra la que ja havies jugat també a la Lliga Social del nostre. Ben mirat ten en tota la raó.

CAMPIONAT PROVINCIAL DE BOTXES PER DUPLETES

Al Campionat Provincial de Botxes per dupletes, els nostres representants van assolir els llocs 14, 16 i 17 amb els següents resultats globals: Echave-Rodó 10 punts, Ventura-Torres 8 punts, i Cabezas Mateu 8 punts. No es pot dir que el balanç sigui del tot brillant, però sí cal remarcar que és el

primer any que juguen i que els de Girona ja tenen les pistes de la Devesa per mà. Apa, nois, a entrenar i a veure si l'any que vé porteu el títol cap a casa.

ASSEMBLEA ANUAL 1980

S'està preparant tot per l'Assemblea que tindrà lloc el mes de desembre. El dia ja s'anunciarà oportunament i amb el temps reglamentari. Al mateix temps la Junta del Club Petanca Salt, està preparant un "dossier" per oferir a tots els seus associats el dia que es celebri l'Assemblea del Casal, pel que es refereix a activitats desenvolupades en el decurs de l'any 1980.

CENTRE EXCURSIONISTA SALTENC

TARJA DE FEDERAT PER A 1981

Esta oberta la llista per a la obtenció de la tarja de federat corresponent a l'any vinent. Recordem que la possessió d'aquesta tarjeta inclou, entre altres, els següents beneficis:

— Assegurança contra accidents de muntanya, per la Mutualitat General Deportiva, tant en territori nacional com a l'estranger. Aquesta assegurança cobreix totes les despeses derivades d'un accident: Salvament o rescat, trasllats, ambulància, primeres cures, clíniques, etc.

Utilització de refugis de muntanya amb tarifa especial, tant al nostre país com a tots els països membres de la Unió Internacional d'Associacions d'Alpinisme, amb les bonificacions concertades.

Creiem que tothom qui surt habitualment a muntanya hauria de posseir la tarja de federat, i per això ens permetem de recomanar-vos que ens la sol·liciteu. Hem obert llista d'interessats per tal de sol·licitar-les totes alhora i simplificar la feina. Preguem, per tant, tots els socis que desitgin obtenir-la, que ens ho comuniquin com més aviat millor.

21 de desembre

RENOVACIÓ DEL PESSEBRE DEL C.E.S. AL CIM DEL MONTMAJOR

El Montmajor, amb els seus 1.076 metres d'altitud i la seva privilegiada situació entre la Vall d'Oix i la Vall del Bac, és un dels cims més arrogants i bonics de La Garrotxa. Des del seu cim escarpat i aeri la panoràmica és superba: L'Alta Garrotxa se'ns mostra amb tota la seva aspra essència.

I per a nosaltres, els excursionistes del C.E.S., el Montmajor té encara un atractiu adicional: Des de fa dos anys guarda l'artístic Pessebre que el desembre del 1978 vam col·locar dalt de la roca culminant del cim.

El diumenge, 21 de desembre, com vam fer-ho l'any passat, pujarem dalt del Montmajor per visitar i renovar el nostre Pessebre. Veniu-hi!

També com els anys anteriors, hi haurà la possibilitat de dinar a l'acollidor Hostal de la Vall del Bac, que obrirà expressament per a nosaltres. Per això és molt convenient que us inscriviu amb la màxima anticipació possible.

NOUS SOCIS

Últimament han estat alta com a nous socis del Centre Excursionista Saltenc:

Carles Fàbrega i Costa.
Joan Josep Jiménez i Valenzuela.
Carles Farreras i Medià.
Montse Gispert i Negrell.
Josep Fàbregas i Bustins.
Jaume Fàbregas i Costa.
Joaquim Ribas i Lloret.
Marina Vicente i Frigolé.
Joan Iglesias i Camps.
Loreto Serra i Arbosé.

A tots, la nostra més cordial benvinguda.

24 de desembre

CELEBREM, PLEGATS, LA NIT DE NADAL!

* MISSA DEL GALL, A LA PARROQUIA DE SANT CUGAT, de SALT.

* TÍPIC RESSOPÓ, en un restaurant de SALT

INSCRIPCIÓ LIMITADA A 100 PERSONES.
INSCRIVIU-VOS AVIAT!

MÉS DETALLS, A SECRETARIA del C.E.S., DIMECRES I
DIVENDRES, DE 8 a 9 DEL VESPRE.

BONES FESTES!

LA HISTÒRIA

ACI
JAU
EN
BERNAT
ESTRADER
DOMAYER
DESTA

ACI

JAU

EN

BERNAT

ESTRADER

DOMAYER (Redor)

D'AQUESTA

OCTUBRE
DE

OCTUBRE

DE L'

LO
QUAL
AGUI

LO

QUAL

AGUI

ANIVERSARI

ANIVERSARI

BONREPOS

CAJA

BON

REPOS

ACI
JAU
EN

ACI

JAU

EN

DESTA
ESGLESIA

D'AQUESTA

ESGLÉSIA

VIDA
A
3
DE
JUNY
DE
L'ANY
DE
MIL
RESCENTS
SEIXANTA
DOS
LA
QUAL

(1362)

Quan les pedres parlen podem refer la nostra història. Val la pena d'escoltar amb molta atenció per tal de no perdre el fil. Només que parem esment a les poques dades que podem extreure de les vint o

trenta pedres escampades per terra o clavades a les parets de la nostra església parroquial de Sant Cugat tenim corda per anar des del moment present fins el segle catorzè. Després d'un lent procés de fer i

refer m'ha estat possible d'oferir-vos la reproducció que teniu a les mans. És la còpia reduïda d'una làpida sepulcral que es troba encastada a la cara interior de la columna tercera que aguanta la part nord de la

IA de SALT fins el
 Segle XIV
 PER LLUÍS CARITG I SANTANACH

ESGLÉSIA I PASSÀ D'AQUESTA VIDA A 21 DE

ANY DE MIL TRES-CENTS SEIXANTA-DOS
 (1362)

INSTITUÍ 5 MISSES DE

ANIMA DEL QUAL

AMEN

MON ESTRADER SECRISTAN (sagrístà)

PASSÀ D'AQUESTA

ANIMA AJA BON REPOS AMEN

nau central de la nostra església parroquial.

Si l'observeu amb atenció hi descobrireu coses ben curioses pel que fa al català escrit de fa uns sis-cents anys. Heus ací la

transcripció: "Ací jau en Bernat Estrader Domayer d'aquesta església i passà d'aquesta vida a 21 d'octubre de l'any 1362 el qual aquí instituí 5 misses d'aniversari, l'ànima del qual aja bon repós. Amen".

"Ací jau en Ramon Estrader sagristà d'aquesta església i passà d'aquesta vida a 3 de juny de l'any de 1362, la qual ànima aja bon repós. Amen.

FOTO-CONCURS

"SALT~INÈDIT"

En la Foto-Concurs d'aquest mes us presentem una pedra molt curiosa i original que es troba en un dels carrers del nostre poble.

Aquesta pedra es troba en una finestra de la casa des de temps immemorial, i els seus propietaris l'han conservada en aquest lloc, cosa que mereix un elogi, ja que la pedra té una gràcia i una curiositat.

PREGUNTEM...

- 1) Quin nom té la casa on es guarda la pedra?
- 2) Com es diu des de fa poc el carrer on hi ha la casa?

El guanyador/a obtindrà un lot per valor de 1.000 ptes. obsequi de Centre Comercial VALVI.

SOLUCIO AL MES ANTERIOR

RESPOSTES:

- 1) En el mes de Març de l'any 1974, es va produir la sentència del Tribunal Suprem que va anexionar el poble de Salt a la ciutat de Girona.

Ha resultat guanyadora

M.ª ÀNGELS PUIG
St. Josep, 17
PALS (Girona)

Que pot passar per Secretaria a recollir el Premi.

Hem rebut a la nostra redacció una carta signada pel Sr. Ventura Pau i Soler, banyolí de naixença i saltenc d'adopció. Ens ha agradat molt el vostre oferiment per a col·laborar amb nosaltres. Endavant!!!

LLUIS CARITG SANTANACH

Deu anys de Rector a la nostra Parròquia de Sant Cugat, en Lluís ens rep assegut en una cadira; li exposem el tema que ens ha portat a parlar amb ell; aquest treball que nosaltres hem sabut que està fent sobre una pedra de sepulcre, del segle XIV i que es troba en una de les columnes de la nostra Església. I així ens posem a parlar d'aquest tema que ens ha despertat la curiositat dels que fem aquesta secció de LA FARGA.

— Lluís, ens pots explicar aquest treball o estudi que estàs fent?

— Home, pròpiament no és ni un treball ni un estudi, és simplement una feina curiosa, per contestar la pregunta de les nenes del Col·legi Ntra. Sra. del Roser de Salt, que arran d'un treball de classe, demanàven l'any que fou construïda l'església del poble, vaig voler esbrinar les dades que hi ha a les pedres de dins el nostre temple.

— I de què es tracta aquesta curiositat?

— Hi ha una pedra, allà a l'església, a una de les columnes, que fa temps que hi veia unes lletres que no entenien, i se m'ha ficat el cap veure el que diu. Vaig agafar un paper i un llapis i la vaig calcar.

— I què és el que diu?

— Això no cal que ho digui, perquè ja sortirà a aquesta mateixa Farga a les seves planes centrals i tots les podreu llegir.

— De quin any data aquesta pedra?

— Del mil tres-cents seixanta-dos, segons diu allà mateix.

— Tan vella i en català, no és una mica estrany això?

— No, estrany no, perquè en aquell temps la gent parlava en Català.

— Però en el segle catorze no hi havia una llengua definida, oi?

— Jo em penso que sí que existia la llengua; el que potser no existia era la gramàtica de la nostra llengua, jo no és que estigui molt assabentat de tot això, però crec que una gramàtica es fa quan la gent ja fa temps que parla una llengua.

— Creus que aquesta pedra ens pot descobrir quelcom d'inèdit, pel poble de Salt?

— Home, descobrir, descobrir... potser que res, però a vegades volem fer la història d'un poble i entrevistem a uns personatges o recordem uns noms o motius, i en aquest cas concret es pot recollir que en el segle catorze, ja s'escrivia en català a Salt. Endemés ens recorda uns noms, que ara seria molt difícil de relacionar.

— Aquesta tasca empresa la continuaràs fent o això només ha estat fruit d'una curiositat, com ens has dit?

— No ho sé encara, però crec que si trobés un grup de joves o no tan joves interessats, seria molt important agafar totes les pedres que hi ha a

les llinde de les cases més antigues i fer una petita història, senzilla, que està a l'abast de tothom i a la vegada és viva.

— On es poden trobar aquestes pedres; en quins carrers de Salt?

— Jo crec que s'hauria d'agafar el carrer de Sant Dionís, cap al mas Llorens, passant pel Carrer Llarg. Crec que és la part més antiga del poble; i també en els masos s'hi pot trobar coses interessants.

— Però per què, ens preguntem nosaltres, hi ha aquesta pedra, si aquesta església és posterior a la làpida, no?

— Podria ésser que ja hi hagués una altra església abans que aquesta, perquè aquesta, segons diu a la llinda de la porta d'entrada, està edificada

l'any 1635, i després ampliada l'any 1913, però l'interrogant segueix allà: hi havia una altra església abans?

— Hi ha pedres per allà l'església amb inscripcions?

— N'hi ha de mes recents, que es poden llegir força bé, i d'altres que quasi bé ja no es veu gaire res però podrien ésser d'aquell temps.

— Desxifra'ns una mica aquesta pedra, Lluís.

— Simplement és una pedra sepulcral d'una tomba, en la qual hi figuren dos noms, un és el Rector i l'altre el Sagristà, i que moriren tots dos el mateix any, un el vint-i-un d'octubre i l'altre el tres de juny.

— I què més s'hi pot veure?

— Estudiant en detall la làpida, fins i tot és curios pel català que hi ha escrit, perquè és bastant diferent del que parlem o escrivim ara. Per exemple assi amb dues esses que vol dir ací, que diem ara, jau Estrader Domaier, el Domer de la Parròquia, és el que ara en diem el Rector i d'altres coses que es faria molt llarg parlar ara, i que ja les podreu llegir en aquest mateix número.

— Es pot saber si aquest nom Estrader és de Salt?

— Jo ho he preguntat a la gent i no m'han sabut dir res, però en Josep Clara, té uns papers d'uns cobraments d'arrendament d'aquest tal Rector Estrader, i del mateix segle de la pedra, en el quals diu que es cobrava uns arrendaments d'uns camps o cases que la Parròquia poseia en aquell temps. Aquest rscrit també el trobareu en una de les pàgines d'aquesta FARGA.

— Així es pot dir que Salt en aquell segle ja tenia Església?

— No se sap del cert, però si aquesta pedra lliga amb aquest rebut d'arrendament, vol dir que existia un Rector i per tant, també Església.

— L'encoratgem, doncs, que se gueixi fent aquesta feina que no se sap mai què ens pot deparar.

— No estaria malament que dintre d'uns anys vegéssim a LA FARGA un resum de totes les pedres que tenen alguna inscripció de Salt, perquè una pedra, en un poble, és una pàgina de la seva història.

EL DELME DE SALT EN EL S. XIV.

per GABRIEL ROURA i GÜIVES

El Llibre Verd dels feus, és un registre que es guarda a l'Arxiu Diocesà. Conté la relació de tots els drets feudals del bisbe de Girona en la part que toca als productes del camp. Aquest llibre ens ofereix una sèrie de notícies que permeten esbossar una panoràmica bastant precisa del valor econòmic dels cultius d'aquella època, de la forma de distribució de la renda segons els mètodes feudals, de les persones que percebien els delmes, essent el bisbe de Girona el senyor eminent de tals rendes.

L'any 1362, el bisbe Berenguer de Cruilles (1348-1362) nomenà Procurador seu a Guillem Bernat de Perles, clergue de la Seu, encarregant-li la confecció de la relació exacta dels feus de la dignitat episcopal: quins eren els posseïdors de dits feus; que tals posseïdors en fessin el degut reconeixement i capbreviació.

El procurador es posà tot seguit a fer la tasca encomanada, però, com que no pogué tenir a mà els documents acreditatius necessaris de les pertinences dels feus, ni saber qui els posseïa, ni amb quin títol, determinà recórrer personalment totes i cadascuna de les parròquies del bisbat. En cada lloc, interrogava els clergues, batlles i llevadors de dècimes per tal de tenir certesa del nombre i valor de les rendes que pertanyien a la dignitat episcopal.

Quan aquell mateix any moria el bisbe Berenguer, Guillem Bernat de Perles encara no havia acabat la seva tasca. El nou bisbe Jaume Ça Tria li confirmà la Procura i l'encoratjà a continuar la tasca fins a finir-la degudament.

En arribar a Salt, feu la següent relació, que transcrivim literalment:

De Salt.

A la parròquia de Sant Cugat de Salt, Ramon Strader, sagristà, i Pere Bartomeu Moret, domer, de l'església de Salt, digueren que dits sagristà i domer reben la dècima dels vergers i horts dels seus beneficis respectius.

Item Bernat de Citjar, ciutadà de Girona, rep la tercera part de tota la dècima del gra i dels raïms on totes les possessions del Mas Feixes de dita parròquia. També rep la tercera part de tota la dècima d'un hort d'en Raset, com també en algunes possessions de dita parròquia, que són unes X peces de terra.

Item el mateix Bernat de Citjar, rep tota la dècima dels esplets de dues peces de terra d'en Ramon Mut,

i d'una terra del Mas Esteve de Vilablareix, la qual pertany al decimal de Salt. Tota la dècima de Ramon de Citjar pot valer cada any....

Item el Tresorer de la Seu de Girona rep tota la dècima dels esplets de cert camp d'en Martorella i de cert camp d'en Strader.

Item el Sagristà Major de la Seu de Girona, rep tota la dècima d'una condamina anomenada "Conomina den sacristan" i són quatre feixes de terra establertes a favor de diverses persones.

Item el Ferial vell de la Seu de Girona, rep la tercera part de tota la dècima de totes les possessions que es tenen directament pel mateix en dita parròquia.

Item el Vrstuari vell de la Seu de Girona, rep tota la dècima del carnalatge del Mas Martorell i també tota la dècima dels esplets en algunes poques possessions de dita parròquia.

Item el clergue establert en la Capella del Palau de la Sagristia Major de la Seu de Girona, rep tota la dècima dels esplets en certes possessions del Mas Llorenç, que són prop de cinquanta vessanes de terra i també tota la dècima del carnalatge del mateix Mas. També rep la dècima d'algunes possessions de dita parròquia, que són prop de 10 vessanes de terra.

Item Arnau Ferrer, Ramon Taulada, Arnau Guich i Per Baïoles, de dita parròquia, reben la tercera part de tota la dècima d'algunes possessions de terra que foren establertes per Bernat de Camós.

Item Bernat de Camós establí "an Figuera an Soler" de Vilablareix, una condamina, que conté dues feixes de terra, la qual pertany al decimal de Salt. Vegi's si els ha donat dècima.

Item el Monestir de Sant Daniel de Girona, rep la tercera part de tota la dècima en algunes possessions que es tenen per dit Monestir en dita parròquia.

Item la Prepositura de Cassà de l'Església de Girona, rep la tercera part de tota la dècima en certa peça de terra d'Esteve Damunt, de Vilablareix, la qual peça de terra és del decimal de Salt i s'anomena "Camp-marrochs" o Granat.

Item dit Bernat de Citjar i Dalmau Corona, preposit de la Prepositura de Tordera, de l'Església de Sant Feliu de Girona, reben, en parts iguals, les

restants dues terceres parts de la dècima predita, de la peça de n'Esteve.

Item dit Dalmau Corona, preposit de la Prepositura de Tordera, rep la tercera part de tota la dècima, en totes les possessions que es tenen directament per dita Prepositura, en dita parròquia. També rep tota la dècima de certa peça de terra d'en May, de Montfullà i altra peça de terra d'en Morer, de Vilablareix, aquestes peces pertanyen al decimal de Salt.

Item Bernat Cudina de Salt, rep la tercera part de tota la dècima d'un camp o hort seu.

Item Berenguer Cendre, altrament anomenat Rosar, d'Estanyol, rep la tercer part de tota la dècima d'un troç de terra seu.

Item Na Feixes, de Salt, rep la tercera part de tota la dècima de certa feixa de terra seva, que li fou establerta per Ramon de Gornal, difunt.

Item Ferrer Esteve, de Salt, rep la tercera part de tota la dècima de certa peça seva, que li fou establerta per Ramon de Gornal, difunt.

Item l'hereu del Mas Esteve Damont, de Vilablareix, rep la tercera part de tota la dècima d'un tros de terra que pertany a Salt i que li fou establerta per Ramon de Gornal, difunt.

Item l'hereu del Mas Puig de Terrades Demont, de Vilablareix, rep la tercera part de tota la dècima d'un troç de terra de Salt, que li fou establerta per Ramon de Gornal, difunt.

De tota l'altra dècima de la parròquia, tant dels esplets de pa i vi, com de les altres coses que acostumen a pagar delme, se'n fan tres parts iguals, de les quals l'Almoina del Pa de la Seu de Girona en rep dues parts.

Item la senyora esposa de Berenguer de Vilalleons, filla de Pere i Payarols, rep la restant tercera part, que pot valer anualment, en rèdits prop de XX lliures. Aquesta part del delme fou antigament de la senyora Brunissendis de Cartellà.

En aquesta parròquia es paga delme de tota mena de gra, raïms, lli, cànem, llana, carnalatge i cols.

LA INDEPENDÈNCIA EN MARXA i II

La Comissió per a la Independència de Salt segueix treballant a bon ritme; cal aconseguir el que s'han proposat: la segregació del nostre Poble, de Girona. No cal dir que als homes i dones que treballen en aquesta comissió, no els manquen esforços per tirar endavant una tasca molt important per al futur de Salt i dels seus habitants.

Però que fa referència al treball que desenvolupen les subcomissions que integren aquesta comissió de independència, en aquest últim mes són les següents: Adreçar dues cartes a dos polítics que, d'alguna manera, poder fer o promoure més aquesta segregació i que són el Conseller de Governació de la Generalitat, Sr. Joan Vidal i Gayolà, i el President del Parlament de Catalunya Sr. Heribert Barrera. En les seves cartes exposen els problemes actuals existents que comporta estar units a Girona, recalquen un cert paral·lisme entre la situació de Catalunya amb la del nostre Poble, la qual és fugida del centralisme i recupera la pròpia identitat. També es demana als dos, que accedeixin a rebre un grup d'aquesta comissió, per tal d'informar-los amb més detall.

S'ha redactat també, un tríptic per assabentar més bé, si cal, a tots els saltencs de la nostra problemàtica, i en el qual s'hi pot recollir quatre apartats, que són els següents: història de l'anexió i conseqüències, perquè es fa campanya, perquè volem recuperar la independència municipal i per últim una carta oberta als gironins. Un estudi interessant que es recull en aquest tríptic que tots els saltencs podrem llegir. En un dels seus apartats diu: independència vol dir gestió eficaç, simplificació burocràtica, acostar la capacitat de decisió als veïns.

També es troben a la venda uns números de la loteria nacional de Nadal que si bé poden donar la sort a tots els compradors us beneficis ajudaran a finançar la campanya. Els números són els següents: el 27.730 i el 42.371. També s'han imprès diferents adhesius, amb el títol EL POBLE DE SALT VOI LA INDEPENDÈNCIA. S'ostia demanant a totes les entitats de Salt, siguin esportives, culturals o d'esbarjo, que recolzin la campanya amb les signatures de les respectives Juntetes Directives.

Vull fer menció a aquest apartat de La Farga de les diferents adhesions públiques que estan recolzant la campanya pro independència de Salt de diferents entitats. Club Bàsquet Salt, Club Futbol Salt, la Cesut (sindicat) Associació de Veïns de Salt, Nacionalistes d'Esquerra, Comissió de l'Aplec de Salt i La Farga. Espero que no siguin les últimes i que la unió sigui total. Altres adhesions són també aquelles que hem pogut llegir als diaris locals; de diferents persones a favor de la independència, en les quals exposen moltes i diferents raons i totes aquestes adhesions són una forta injecció de moral per a totes aquelles persones que treballen per llur independència.

NARCIS BURCH i PUIGDEMONT.

M'AGRADA... NO M'AGRADA

per El Fargaire

CARRER LLARG

En el passat ple municipal del mes d'octubre, l'Ajuntament de Girona va prendre l'acord de substituir el nom del Carrer Hernán Cortés pel de Carrer Llarg. Aprovo i m'alegra aquest fet!

Cal dir que la iniciativa no ha estat pas de l'Ajuntament de Girona, sinó de l'Associació de Veïns de Salt, de Grups de Veïns de l'ex-Hernán Cortés i del Consell Municipal. L'Ajuntament de Girona no ha fet res més que ratificar un desig estès en bona part de grups i entitats de Salt.

El nom de Carrer Llarg és el nom més escaient per a donar al que fins ara es deia Hernán Cortés. És el nom popular i tradicional que els nostres avis donaven al carrer. Un nom que potser els fills no han conservat, però que si era viu, ho és encara, entre les persones més grans que viuen el carrer.

Aquest nom és un nom comú a moltes poblacions catalanes, que també designen amb aquest nom els seus carrers antics més importants. El Carrer Llarg és el carrer més important i de més llargada del nostre Salt antic. Va d'un cantó a l'altre del nucli vell de Salt, començant a la Plaça del Pi (plaça que ara ha recuperat el nom oficial) i acabant a la Plaça de l'Església. Travessa, doncs, tot el casc antic, donant-li sens dubte, el seu caràcter i personalitat i convertint-se en el carrer més popular del Salt de tota la vida.

Quan a través de la història real, i no oficial, hem anat coneixent qui era Don Hernán Cortés, estàvem també molestos perquè un "conqueridor" que cercava més la glòria personal i el lucre, que el benestar de la seva pàtria, conservés el nom d'un carrer important al nostre poble. Don Hernán Cortés, ens diu la història, més que un gran home patriota, va ésser un aventurer de riqueses i un perseguidor implacable de les cultures nadiues pre-colombines. I sinó, digueu a tots els mexicans quin record en tenen d'ell avui. Cap, sinó és un record a esborrar. I per això han enderrocat les seves estatuets i han enterrat les seves gestes.

Carrer Llarg, un nom que substituirà al que fins ara era Hernán Cortés. Un nom benvingut, un nom que ens retorna al Salt de sempre.

LA PLANTA DE GAS

La tragèdia d'Ortuella de fa ben poques setmanes, perdura encara entre nosaltres. Més de 50 nens morts per una explosió de gas! Explosió que s'hagués pogut evitar, si les mesures de seguretat que eren aconsellables s'haguessin complert per part del Ministeri d'Educació i Ciència. La tragèdia va commoure tot Espanya i la solidaritat fou total, però un fet és irrefutable, 50 vides humanes, 50 nens que van iniciar les seves classes amb tota "normalitat" i que la vida se'ls va segar en un moment.

A la vila de Salt, tenim una planta de gas propà. Molt a la vora del poble, però alhora molt a la vora de la zona escolar.

Què hi fa una planta de gas propà, pràcticament nova, a 500 mts. d'unes escoles? Entre l'Institut, els dos Col·legis "Santaló" i el Centre Estatal "La Massana", prop de 2.000 alumnes assisteixen a les Escoles.

No pot passar un fet semblant? Com és que es va deixar construir una planta de gas en una zona d'expansió urbana, prop de la Carretera del Sitjar, a pocs metres de Salt? Qui els va donar permís?

La realitat, però és un fet. Avui, una bomba en potència està plantada al bell mig del pla de Salt. Una bomba, que cap personalitat oficial no va denunciar en el seu moment.

Males llengües diuen que alguns destacats representants de la companyia concessionària han afirmat que en el cas d'alguna explosió (fortuïta o voluntària) a més de les escoles, pràcticament Salt desapareixeria, ja que l'ona explosiva abraçaria un radi de 3 quilòmetres i la catàstrofe seria espantosa.

Fa ben poques setmanes de l'explosió d'Ortuella. No obstant això hem sentit rumors que la Companyia de Gas vol ampliar en el doble de capacitat l'emmagatzematge dels actuals dipòsits de la Planta del Sitjar.

I malgrat l'oposició del poble, les dilacions de l'Ajuntament, la negativa total del Consell Municipal a l'esmentada ampliació, l'empresa vol tirar endavant l'ampliació dels dipòsits, i diuen que recorrerà als Ministeris i a la Generalitat per fer ho possible, puix la Planta del Gas, és d'un "interès" social per a la ciutat de Girona.

No seria millor demanar entre tots plegats a l'empresa que en comptes d'ampliar els dipòsits se'n vagi, ja, ràpidament del poble de Salt?

CAGA FERRO

L'ACUDIT FOLL per BUGAROC

LONDRES. -Del nostre corresponçal.

Saltencs, no estem sols!!! Els ciutadans de Londres també recolzen la nostra independència.

Mostra palpable és el text que està escampat per tot arreu de la ciutat de Londres, com ens mostra la foto que ens ha tramés el nostre corresponçal.

la vida amb HUMOR

EL TEMPS DEL DESGAVELL

Temps era temps... Fou pel temps del Rei Pepet, quan les granotes duien sabre. A Salt hi havia un carrer anomenat Carrer Llarg, hom treballava una pedra per perpetuar la memòria d'un Rector i del seu Sagristà. En aquell temps no hi havia plantes de gas, podies anar a fer la berenada al Ter i beure algun glop, si tenies set (i si no en tenies, podies beure vi, que és molt saludable quan hom no té set). En aquell temps no hi havia carreteres de la vergonya, i els matxos trespaven plàcidament, traginant tamborells de fems o retornant de l'hort amb els seus amos i mestresses. Hi havia lleure per fer petar la xerrada i el que calgués amb la Quimeta, i amb l'àvia Tuies, i amb en Baldiri.

Ara per demanar alguna cosa al veí, hom pren el telèfon (abans, el millor telèfon era el crit o el bruel des de la finestra o el balcó).

Jo, el Burxeta, que m'ho agafo tot amb catxassa, no em trobo bé en aquesta manera de viure d'ara. Ja ho sé que sóc un antiquat i que el món ha de progressar. Però no m'ho acabo d'empassar.

(Ara que parlo d'empassar, recordo aquell temps en que era possible parlar, sense riure-se'n, de coses com aquesta: en un santuari marià hi havia un ex-vot que consistia en el següent: un paper amb una agulla de cap clavada i aquesta llegenda: "Se la empesó i la hiso", és a dir: se la va empassar i la va fer -suposo que gràcies a l'ajut de la Mare de Déu).

Alló sí que eren bons temps. Ara, a la que algú s'empassa una agulla de cap, vénen els d'Extraviu i fan un reportatge. Com han canviat les coses! Abans feien un ex-vot; ara fan un reportatge.

No m'acabo d'empassar el temps que vivim. Em fa por que se'ns empassi la merda -i perdoneu l'expressió- si és que abans no se'ns ha empassat la política.

És per això que em refugio en l'humor corrosiu. Sense uns temps tan desgavellats no hi hauria Burxeta.

Potser seria millor. Segurament que sí.

BURXETA.